

Zvezni sodnik v Clevelandu

Od oktobra meseca ko je umrl zvezni sodnik v Clevelandu Mr. West pa vse do danes se administracija v Washingtonu ni mogla odločiti, kdo naj bo prihodnji zvezni sodnik v Clevelandu. Urad zveznega sodnika je najvišji sodnijski urad v severnem delu države Ohio.

Pravico postaviti zveznega sodnika ima predsednik Zed. drž. Predsednik seveda osebno ne pozna vseh kandidatov, torej ne more imenovati enega izmed številnih kandidatov, ki se pojavijo za tako važno sodnijsko mesto. Predsednik se v vsakem slučaju tozadevno zanese na zveznega senatorja dotične države, v kateri naj bi bil imenovan nov zvezni sodnik.

V oktobru, novembru in decembru sta zastopala državo Ohio dva zvezna senatorja, oba demokrata. Senator Robert J. Bulkley, ki je bil poražen pri zadnjih volitvah, je zahteval, da predsednik imenuje Emery Freeda, zveznega pravdnika v Clevelandu za zveznega sodnika. Roosevelt očitno tega nasveta ni sprejel, niti juistični oddelek vlade, ki ima važno besedo tozadevno.

Po porazu senatorja Bulkleya je bil izvoljen za senatorja republikanec Robert Taft, ki seveda nima nobene besede pri administraciji. Edini, ki je danes odgovoren za nominiranje zveznega sodnika v Clevelandu je demokratski senator Vic Donahey. In očitno se Mr. Donahey ne more odločiti niti za tega, niti za onega kandidata. Predvsem je Donahey proti Freedu, za katerega se je Bulkley potegoval.

Resnih kandidatov za zveznega sodnika v Clevelandu je pet. Med temi petimi je naš Common Pleas sodnik Frank J. Lausche, ki je bil poražen pri zadnjih volitvah, je zahteval, da predsednik imenuje Emery Freeda, zveznega pravdnika v Clevelandu za zveznega sodnika. Roosevelt očitno tega nasveta ni sprejel, niti juistični oddelek vlade, ki ima važno besedo tozadevno.

Zakaj ne pride nominacija? Ali je potrebna tolikšna politika pri imenovanju zveznega sodnika, toliko preiskovanja drobovja, politične in duševnega, predno se imenuje zveznega sodnika? Če je tako mesto kozmopolitsko, je to mesto Cleveland, ki ima v svojem centru 65 prebivalcev, najbolj lojalnih ameriških državljanov, ki so bili, ali katerih starši so bili rojeni v tujemstvu. In očitno se Mr. Donahey ne more odločiti niti za tega, niti za onega kandidata. Predvsem je Donahey proti Freedu, za katerega se je Bulkley potegoval.

Zakaj torej odlašanje? Ali naj končno dobi Cleveland za zveznega sodnika repliko sodnika Mantona v New Yorku, ki je sočasno na tem, koliko so mu plačevali, ali ki bi sodil tako kot zvezni sodnik Boga in dežele in razume človeško dušo?

Rev. Coughlin napada mednarodne bankirje, ki pripravljajo tla za novo svetovno vojno

Detroit, 6. februarja. Rev. Charles Coughlin je včeraj v svojem radio govoru priporočal, da se Amerika drži popolnoma nevtralnega napram vsem tujim državam. To je edina politika, da ne bo ponovno zapletena v vojno.

Rev. Coughlin je izjavil, da ne sedanja tujezemska politika Zedinjenih držav nikakor ne ugaja, ki je prikrojena tako, da je v korist internacionalistov in škodo nacionalistov. Amerika je zadnje čase zelo preveč zvesta zlasti napram tujim državam, ki so "demokracije", kot sta Francija in Anglija. Toda, je rekel Rev. Coughlin, Francija in Anglija sta ravno toliko demokratični kot Nemčija ali Italija.

Ogromna večina francoskega in angleškega naroda živi v kolonijah, je dejal Rev. Coughlin, in ta ogromna večina nima nobenega glasu in pravice pri odločevanju državnih usod, torej o demokraciji ne more biti govora. Mednarodni bankirji, ki kontrolirajo valuto, se pripravljajo za novo vojno. Amerika naj pazi, da ne zaide v njo. "Ne, kako se bomo oboroževali, pač pa kako bomo skrbeli za 10 milijonov brezposelnih, bi morala biti prva naloga Amerike," je dejal Rev. Coughlin ob koncu svojega govora.

Dva duhovna ponesrečila

V bližini New Boston, Mass., se je včeraj v avtni nezgodi ponesrečila Rev. John Madigan, duhovni pomočnik fare sv. Tomaža v Clevelandu in Rev. Sheehan, duhovni pomočnik fare sv. Marije v Clevelandu. Rev. Sheehan je bil zadržan avtomobil s ceste in prevrnil. Odpeljana sta bila v bolnišnico, kjer dvomijo, da bi preživel.

Lepa nagrada

Kot čujemo je agilno društvo Fairwinds št. 40 SDZ. pripravilo eno plačati stroške za vožnjo v New York na svetovno razstavo. Vse članove, ki se bodo pridružili, bo SDZ najbolj odlikoval. Na delo! Se izplača!

Povodenj v Ohio. 30,000 je potrebnih pomoči

Cincinnati, O., 6. feb. Največja nevarnost pred silno poplavo radi reke Ohio je sicer minula, toda oblasti stoje pred ogromno nalogo, da skrbijo za 30,000 ljudi, ki so bili sedaj prizadeti radi povodnji. Poplava je zahtevala življenje šestih oseb. Največ je trpela država Kentucky, kjer so potoki, ki so pridivljali iz hribov, zalili premogarske hiše in so prebivalci komaj pobegnili smrti. O vda reke Ohio je začela padati od Pittsburgha do Wheelinga. Vremenski urad prerokuje gorko vreme za par dni. Sicer bo padal tudi dež, ki pa ne bo vplival na stanje vode. Ameriški rdeči križ v Washingtonu se že pripravlja, da začne skrbeti za kakih 7000 družin, ki so prizadete od povodnji.

Martin zadeva

Ob mnogobrojni udeležbi se je v nedeljo vršil v S. N. Domu shod delavcev, ki so člani avtne unije in večinoma uslužbeni pri Fisher Body Co. Na sejo je došel R. J. Thomas, ki je začasni vodja avtne unije, in došel je tudi Elmer Dowell, pristaša "suspendiranega" predsednika avtne unije Homer Martina. Vršilo se je glasovanje, ki naj dožene, ali so unijski člani za Martina ali proti njemu. Nasprotniki Martina so izjavili, da imajo večino, toda temu oporekajo pristaši Martina. Pristaši Martina so zapustili dvorano, ko je predsednik seje Mr. Beckman izjavil, da ima Thomas večino in ko se njih zahtevi, da se poimensko glasuje, ni ugodilo. Tekom zborovanja je Mr. Dowell, pristaša Martina, izjavil, da če bi delavci znali za vsa fakta v tem sporu, bi bili z ogromno večino na strani Martina. Lokalna unija avtnih delavcev v Clevelandu šteje nekaj nad 3000 članov.

Z mosta v vodo

S Superior viadukta je včeraj skočil v Cuyahoga reko 51 let stari Lee Everts. Rešilno moštvo je takoj dobilo truplo iz vode, toda ko so ga prepeljali v Charity bolnišnico je bil moč že mrtev. Pri padcu si je zlomil vrat. Everts je bil uslužben 30 let kot voznik, zadnje čase je pa začel nekaj bolehati, kar ga je najbrž poglavo v smrt.

Cull za sodnika?

Včeraj je prišlo iz Washingtona sporočilo, da ima bivši Common Pleas sodnik Dan B. Cull največ prilike biti imenovan za zveznega sodnika v Clevelandu. Toda proti njemu je že vložen protest. Mr. Cull je pristaša Millerjevega krila demokratov, in Gongwer, bivši načelnik stranke je protestiral proti imenovanju Culla.

Grotto cirkus

Sinoči je začel s predstavami v Clevelandu priljubljeni Grotto cirkus, ki ima vsako leto ogromno udeležbo. Del dobičaka od teh predstav je podarjen raznim dobrotelnim namenom.

Zadušnica

V sredo 8. febr. se bo za pokojnino Leopoldom Peček brala sv. maša v cerkvi sv. Vida. Prijatelji ranjkega so prijazno vabljeni.

Zadušnica

Za pokojno Frances Levstik se je danes ob 8. uri v cerkvi sv. Vida brala sv. maša zadušnica.

Loyalisti se brez-pogojno podajo gen. Francu. Konec vojne?

Perpignan, Francija, 6. februarja. Španska vlada lojalistov je pripravljena podati se generalu Francu skoro brez-pogojno. Španski zunanji minister se je tozadevno sinoči posvetoval s francoskim in angleškim poslanikom. Da se vojna nadaljuje je zahteval ministri predsednik Ne-grin, toda skoro gotovo je tudi on postal drugega mnenja. Gen. Franco je dosedaj privolil v sledeča dva pogoja: Voditelji lojalistov ne bodo kaznovani, ako se podajo gen. Francu. Ves laški in nemški vpliv bo izginil iz Španije, kakor hitro je vojna končana. Gen. Franco je že pred tedni oznanil, da ko bo vojna konec bodo v Španiji imeli govoriti samo španci. Ako bi komunisti poslušali španskega predsednika Azana, bi bilo vojne že zdavnaj konec in ustavljen prelivanje krvi.

Vest iz Jeruzalema

Mr. Joseph Perusek, 14814 Hale Ave., nam sporoča, da je dobil žalostno vest, da je po kratki bolezn umrl njegov brat Tomaž, star 66 let. Ranjki je bival kot samostanski brat v frančiškanskem samostanu v Jeruzalemu. Doma je bil iz vasi Breg, fara sv. Gregor pri Velikih Laščah. Pokoj njegovi duši! Bodi mu lahka tuja zemlja!

Joe Lovko umrl

Iz Akrona, Ohio, se poroča, da je tam preminul dobro poznani Jos. Lovko, star 64 let. Preminul je naglo. Stanoval je na 673 Koerber Ave., Akron. Ranjki zapuša dve hčeri in štiri sinove, brata Louisa in sestro Mrs. Jennie Virant v Clevelandu. Pogreb se vrši danes jutraj ob 9. uri. Bodi pokojnemu mirna ameriška zemlja!

Po slovensko!

Društvo Modern Crusaders št. 45 SDZ, ki je eno izmed najbolj agilnih društev. Zveze in izmed takozvanih "angleško poslušajočih društev" bo imelo aprila meseca, drugi petek v aprilu, sejo v slovenskem jeziku. Take seje zanimajo pisca teh vrstic. Se bo gotovo oglasil na seji in prinesel nekaj bakšiča s seboj kot nagrado onemu, ki ga bo v slovenščini najbolj polomil iz dobre volje.

Vest iz domovine

Mr. Louis Zakrajšek, 6609 Bonna Ave., je dobil iz Dvorske vasi, fara Vel. Lašče, žalostno vest, da mu je umrl brat Janez, star 72 let. Bodi ranjkemu mirna domača zemlja!

Smrtna kosa

V mestni bolnišnici je preminul Jos. Poznik. Pogreb ima v oskrbi Jos. Zele in Sinovi pogrebni zavod. Več poročamo jutri.

Računi za plin

V našem uradu lahko vsak čas plačate vse račune za plin. Enako tudi račune za vodo, elektriko in telefon.

Seja

Seja gospodinskega odseka Slov. društ. doma na Recher Ave. se vrši v torek 7. febr. ob 7:30 zvečer. Članice naj bodo gotovo navzoče. — Odbor.

Novi odvjetniki

Te dni bo načelnik vrhovne sodnije v Columbusu zaprisel 106 novih odvjetnikov, ki so izvršili študije.

Lepo uspela prireditve

V nedeljo popoldne in zvečer je priredilo društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ zanimiv minstrel show. Popoldne je bila lepa udeležba, zvečer je bila pa dvorana Slovenskega doma na Holmes Ave. nabito polna. Opazili smo goste celo iz Barbortona, Loraina in Girarda. Predsednik Frank Matoh je v lepih besedah pozdravil navzoče in v imenu gl. odbora KSKJ je govoril dr. Michael Oman, vrhovni zdravnik KSKJ. Program je spretno vodil dr. J. W. Mally, petje Mr. Martin Rakar, godbo Mr. Louis Opalek in kadeti so bili pod vodstvom Dorothy Trobentar. Nastopili so tudi barber-tonski kadeti. V enodejanski burki sta nastopila Frank Matoh in Mrs. Frances Dolinar. Ves program je bil dobro izbran in fino izpeljan, da je bilo občinstvo prav zadovoljno.

Mnenje državnika

V Clevelandu je govoril včeraj Sir Arthur Willert, poznani angleški urednik in diplomat, ki je povedal, da Evropa nikakor ne pričakuje, da bi Hitler spomladi začel z vojno, kot mislijo mnogi ljudje. Hitler se enako boji vojne kot se jo boje oni, ki jo sovražijo. Nadalje je Sir Willert izjavil, da se tudi komunizma ni treba bati, kajti komunizem je le bolezen v nezdrih deželah, dočim je Amerika absolutno zdrava dežela. Hitler je velik bluffer in kdor se mu poda, trpi, kdor se mu pa roga, temu se bo Hitler rad umaknil, je dejal Sir Willert.

Odlični mlad Slovenec

Mr. Louis J. Zgonc, 1123 E. 71st St., ki je urednik sportnih prireditev v "Glasu SDZ" je odličen učenec na Western Reserve univerzi v Clevelandu. Vseučiliški sportniki so mu pravkar prisodili čast in zaupanje, da bo njih manager za leto 1939 pri sportnem klubu "Red Cats." V vseh ameriških sportnih klubih, kot seveda tudi pri naših slovenskih sportnih prireditvah z v zvezi Mr. Zgonc častno mesto in mu gre kot takemu odlično priznanje. Od naše strani mu želimo kar največ sreče in uspeha v življenju. Mr. Zgonc je član društva Slovenec št. 1 SDZ.

Ugodnosti za jetnike

Državne oblasti v Columbusu preiskujejo zadevo dobro poznane Franka Sotaka, ki je član državne pomiloševalne komisije. Sotak je nameraval premestiti dva jetnika iz zaporov v Columbusu v zapore v New London, kjer je jetnikom mnogo bolj ugodno. Premestiti je nameraval Alex Bernsteina, bivšega davčnega blagajnika v Clevelandu, ki je bil spoznan krivim, da je ukradel \$477,000 davčnega denarja, in nekega unijskega voditelja. Enaka premestitev bi neugodno vplivala na ostale jetnike.

Otrok umrl

Staršem Joseph in Mary Kenik, 3536 E. 110th St. je umrla novorojenka. Pogreb se je vršil včeraj popoldne pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Dekliško ime matere je bilo Urbancic. Naše sožalje družini.

Nov grob

Danes jutraj je preminula poznana Rose Pirc, stara 46 let, stanujoča na 7505 Aberdeen Ave. Pogreb bo vodil Jos. Zele in Sinovi pogrebni zavod. Natančneje jutri.

Relif naj se plačuje v gotovini in po gotovem standardu, je zahteva skoro 100 organizacij

Cleveland. — V nedeljo se je v prostorih City kluba vršila važna konferenca, ki se je predvsem pečala z brezposelnostjo in relifom. Sprejetih je bilo mnogo dobrih točk, katere dobi državna postavodaja v pretres.

Med drugim se zahteva izplačevanje podpore v gotovini namesto v grocerijskih naročilih, ureditev relifne blagajne in proračuna, da se bo za relif plačevalo kot se sedaj plačujejo stroški iz generalnega fonda in vpeljava državnega standarda za relif kot ga ima zvezna vlada.

Na konferenci je bilo navzočih 350 zastopnikov, ki pripadajo 91 različnim organizacijam. Zastopano je bilo 53 delavskih organizacij. Lodi Huml, državni poslanec, je posvaril navzoče, da ne smejo mnogo pričakovati.

Dr. Anton Korošec, zaupnik regenta, pripravil jugoslovansko vlado do pogajanja s Hrvati

Belgrad, 6. feb. — Že včeraj se je na kratko poročalo, da je odstopil jugoslovanski kabinet pod načelstvom dr. Stojadinovića. Izbran je bil nov kabinet, katerega vodi Dušan Cvetković.

Novi kabinet ima predvsem nalogo, da stopi v pogajanja s stranko, kateri načeljuje vodja Hrvatov dr. Maček. Ker ima novi ministerski predsednik voljo, da se začne s Hrvati pogajati za sporazum, se pričakuje, da bo do tega tudi prišlo.

Dr. Jan Krek, ki je bil v starem ministerstvu, je izjavil, da Jugoslavija ne more napredovati, ako ne pride do sporazuma s Hrvati.

Tom Mooney, komaj prost iz zapora, se skuša ločiti od žene, ki pa ni zadovoljna

San Francisco, 6. februarja. Dočim se Tom Mooney vozi z zrakoplovi po Ameriki in stanuje v dragih hotelih ter pobira denar, ki ga prispevajo njegovi prijatelji, pa žena njegova doma pere, skrbi za hišo in se živi od WPA dela.

Tom Mooney je povedal, da ni resnica, kar pišejo časopisi, da se namerava ločiti od svoje žene, ki je žrtvovala vse za njega. Toda ko so ga včeraj vprašali ponovno tozadevno, je zmignil z rameni, dočim je žena izjavila, da ji je Tom pismeno sporočil, da želi razporek, ker "ne mara več svoje žene."

Zadeva je v delavskih krogih izzvala ogromno začudenje, zlasti ker se ponavljajo govorice, da Tom zapravlja denar po luksusu, in sicer oni denar, ki je bil nabran za njega, da se ga reši iz zapora. Pričakuje se tozadevne izjave od Tom Mooneya.

Fulton kandidat?

Parker Fulton, bivši pomožni državni prosekutor in zvezni pravdnik v Clevelandu bo mogoče prihodnji mesec naznanil svojo kandidacijo za županskega kandidata v Clevelandu na demokratičnem tiketu. Fulton javnosti sicer ni dobro poznan, toda o njem se sodi, da bi ga Millerjeva kot Gongwerjeva faksija demokratov odobrila.

Javni notarji

Državna postavodaja v Columbusu se bavi z načrtom, da zanaprej dobivajo urad javnega notarija samo odvjetniki. Dosedaj je lahko vsak postal javni notar, kogar je sodnja odobrila.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers
Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 31, Tues., Feb. 7, 1939

Amerika in Evropa

Med vestmi o važnih dogodkih po svetu se je mnogo poročalo o poteku pan-ameriške konference, ki se je pretekli mesec vršila v Južni Ameriki. Velika važnost in značilnost te konference je bila v tem, ker je slednji prisostvovala delegacija vseh republik Severne, Centralne in Južne Amerike, in se je konference udeležil sam državni tajnik Zed. držav Mr. Hull. Med delegacijo so bili zastopani ne samo predstavniki demokratske, pač pa tudi republikanske stranke, med njimi tudi bivši kandidat Landon.

O poteku in o zaključkih te konference so mnogo pisali ameriški časopisi, dočim je evropsko časopisje prinašalo bolj kratke vesti, iz katerih pa se je mnogokrat čitalo prikrile napade na vladu Zed. držav, ki baje cika za tem, da zavladajo po vsej Ameriki. Zanimivo je, kaj piše eden izmed londonskih časopisov:

"Današnja Evropa je skoro podobna pravičnemu indijskemu fakirju, ki je mislil, da je njegov trebuh središče sveta. In ravno tako je Evropa mislila že zadnjih dvajset stoletij, da je kras vsega človeštva in središče svetovne sreče. Toda z odkritjem Amerike se je to mnenje vendar nekoliko predrugačilo.

"Težišče evropske politike, ki je bilo vse dotedaj okoli Sredozemskega morja, se je premaknilo proti zapadu. S tem se je priznalo, da evropska važnost in vpliv propadati. Evropske države so začele misliti na kolonije. Nastale so te kolonije v Afriki, Angleži so šli naravnost v Indijo, nastale so koncesije Kitajski, in tako je Amerika skoro nehoti prišla v svetovno politiko, toda Evropa je še vedno prepričana, da je središče vsega svetovnega gibanja in delovanja. Toda resnica je, da gleda danes Amerika na Evropo kot gleda mlad, pogumen fant na — starinske ostanke v muzeju.

"Toda Evropa, kot vsi propadli aristokrati, skuša še vedno živeti od nekdanje svoje slave. Toda iluzije so najbolj nevarna točka v politiki. V svoji samozavesti posvečuje Evropa malo pažnje dogodkom po ostalih delih sveta. Kako silno čudno je, da se evropsko časopisje skoro nič ali pa le malenkostno bavi s tako važnim dogodkom kot je bila pan-ameriška konferenca v Limi. In vendar je pa panameriška konferenca mnogo bolj važna tudi za Evropo kot so bile vse evropske konference, ki so se vršile po zaključku svetovne vojne. — V Ameriki se danes kuje usoda sveta.

Kar se tiče stila prebivalstva sta obe Ameriki, Južna in Severna, za nekako polovico slabši od Evrope. Toda veliko število prebivalstva ne znači vedno velike moči, še manj mnogo bogastva, toda kar se tiče bogastva, živega in mrtvega, obe Ameriki daleko nadkriljujejo vso Evropo, da lahko rečemo z vso pravico, da je Evropa postala prava — beračica.

Do polovice 18. stoletja je bila vsa Amerika podložna evropskim oblastem. Tako podložnost pa je morala končno roditi borbo za osvobodjenje, in v devetnajstem stoletju so ameriške države izvršile svojo politično in skoro gotovo tudi ekonomsko emancipacijo od Evrope. Pri tem pa poseja Amerika globoko v evropski življenj. Da, celo v svetovno vojno je zašla. Vojna je bila končana, toda evropska kriza traja naprej in naprej. Zadnje čase se Amerika ne briga več dosti za to evropsko krizo. Oči Amerike so danes na ameriškem kontinentu. In čimdalje bolj se opaja, da Amerika vedno bolj umika svoje roke od Evrope.

Radi tega se je vršila panameriška konferenca. Ta konferenca je bila nekaka ljudska konferenca, ne pa kot so gosposka zborovanja v Evropi, kjer se narodov ne vpraša za njih bodočnost. Tako vidimo, da Evropa ostaja sama za sebe, dočim Amerika napreduje in si ustvarja dnevno nove moči. Zadnje čase je Amerika postala edina, in to je prinesla panameriška konferenca, na katero so v Evropi razni državniiki tako malenkostno gledali.

Stara Evropa ni več podobna sami sebi. Izrabljena je kot stara dekla, ki ne najde niti strehe več, da se odpočije po tisočletnem delu. Amerika je mlada, ustvarja, in predvsem je svobodna, kar daje še nadaljnjih moči vsem državam, kjer narodi sodelujejo s svojimi vladami.

Kaj pravite?

Zveza društev Najsv. Imena je v nedeljo sprejela resolucijo, ki se jo odpošlje na družbo cestne železnice v Clevelandu. Resolucija najstrožje obsoja pisanje uslužbencev te družbe, ki javno in brez vzroka blatijo prepričanje katoličanov, ki sicer tudi patronizirajo podjetje in indirektno dajejo kruh nesramnim bogokletnežem. Je bil že skajni čas, da se nekaj stori v tem oziru. Podjetje naj ve, da katoličani ne bodo s svojim denarjem redili gade.

Ko so imeli komunisti v mestnem avditoriju v Clevelandu shod, sta bili tam obešeni dve sliki, ki sta dajali izraz komunističnih patriotov. To je bila slika Earl Browderja, komunističnega agitatorja v Ameriki in pa slika rdečega revolucionarja Stalina Groznega. Sliki kakega Washingtona, Lincolna, Wilsona ali Roosevelta ni bilo nikjer. Za take ljudi so clevelandski davkoplačevalci postavili mestni avditorij.

BESEDA IZ NARODA

Naš hrvatski pionir

Piše Anton Grdina

Med Slovenci in Hrvati je najbolj poznano ime Math Brajdiča. To pa radi tega, ker se je nahajal od prvih dni naselja vedno med nami, vedno v srečo naše st. clairske kolonije. Dalje pa tudi radi tega, ker je bil vedno aktiven na narodnem in društvenem polju.

Mr. Math Brajdiča bi moral vsak spoštovati, če nam je kaj na tem, da damo vsakemu po zasluženju, kar mu gre. On je bil ne samo dober in previden gospodar, bil je tudi vsakemu dober svetovalec in pomočnik, v besedi in dejanju. On se je držal tistih besed: česar sam nimaš rad, ne stori tega ni drugemu. On je pa vselej rad podučil druge. Nikomur pa ni storil žalega, mnogim pa je pripomogel do svojega obstanka. Zato se njegovo ime sveti med drugimi in to je tudi zaslužil.

Math Brajdič je spoštovan tako med katoličani kot med narodnjaki ker ga vsak smatra za poštenega in pravičnega. Radi tega nas bo zanimalo slišati tudi iz njegovih mladih let in o družini, iz katere se je kot mladenič naselil v Ameriko.

Mi že lahko sklepamo po družini Mr. Brajdiča, da je tudi on moral biti sin odličnih staršev. Math Brajdičeva družina tukaj je zelo spoštovana in poznana. Njegovi sinovi so v odličnih službah. V veliko čast nam je tudi to, da sta oba njegova sinova poročila Slovenke. Sin Math je kemični inženir in profesor te stroke, dočim je sin Frank zobozdravnik.

Zelo prijetno se je pogovarjati z Mr. Brajdičem, Praznih besed on ne bo pripovedoval, niti rad poslušal. Možgost pri njem šteje; mož je značajan in preudaren, doma in drugod.

Mr. Brajdič je doma iz Brod-Moravice. Prav dobro se spominjam tega kraja in tega imena. Ko smo se leta 1931 peljali z avtomobilom v družbi dr. Franc Trdana, dr. Skulja, župnika iz Dolenje vasi in p. Kazimir Zakrajškom iz Ljubljane preko Dolenjske in Kovečja, smo se peljali mimo Broda-Moravice. Pot pelja na Sušak do Jadranskega morja.

Od domačega kraja mi je Mr. Brajdič pokazal tudi razglednico. Tu je Mr. Brajdič pastiral, potem hodil v šolo, nato se učil rokodelstva ter zatem odšel v Ameriko. Ta kraj je obmejni kraj Slovenije. Zadnja slovenska fara se imenuje Fara. Potem je reka Kolpa, ki nas meji od Hrvatov. Toda na obeh straneh reke žive pomešani Slovenci s Hrvati.

Pri hiši, kjer je naš hrvatski pionir doma, se je reklo Dolenje Stefanov. Mr. Brajdič je bil eden izmed trinajstih bratov in sestra. Hiša je bila narejena iz hlodov, prav po starem modelu, pozneje so jo pa izboljšali.

jo pa izboljšali.

Oba, oče in mati sta umrla tekom enega tedna v letu 1902. Po očetu je imel Mr. Brajdič pet stricev in dve teti. Danes mu živi samo še en stric Ludvik, ki vodi trgovino že pol stoletja v Brodu Moravice.

Dekliško ime matere je bilo Margareta Colnar. Družina, iz katere je naš pionir, postoji takole. Dve sestri in dva brata so bili starejši kot Mr. Brajdič. Več jih je umrlo v mladih letih. Od vseh trinajstih otrok je doma šest sester in sicer Terezija, Katarina, Franca, Ana, ki se nahaja v Zagrebu, Marija in Veronika, ki se nahaja v Ameriki, poročena z Geo. Kavranom.

Mr. Brajdič se je rodil leta 1874. Njegov oče je bil navaden delavec. V jesenskem času, ko je ponehal večje domače delo, je šel vsako leto v Slavonijo za delom, da je mogel preživljati številno družino.

Oče je velikokrat priporočal sinovom, naj hodijo radi v šolo, da je šola zelo potrebna za vsakega moškega, ki hoče iti po svetu. Oče ni znal ne pisati ne brati. Naš pionir je hodil v šolo k učitelju Vilhotu Golobiču. Šola je bila štirirazredna, kjer je bilo 175 učencev in učenk. Izven šole je bilo treba pa delati doma. Učenje je bilo Mr. Brajdiču lahko in je bil vedno med prvimi.

Ko je bil star 14 let, so ga dali v Karlovec učiti za čevlarja. Učil se je tri leta in tri mesece. Med učenjem je pa moral še hoditi v samostansko šolo v Karlovcu, ki je bil na Jelačičevem trgu. Mojster, pri katerem se je učil čevljarstva, se je pisal Anton Marinič.

Ko je dobil sprichevalo kot izučeni čevljar, je Math prišel domov, da poskusi srečo na svojo roko. Pa se mu je zdelo, da bi bilo za 17 letnega mladeniča bolje, da nekoliko pogleda po svetu, da si najprej nekaj priušli, potem bo pa prišel na svoje. Toda oče se je upiral in ni pustil sinu nikamor. Prav tisti čas se je odpravil v Ameriko očetov brat. Math je šilil v Ameriko in končno se je oče udal ter mu dal 150 forentov za pot.

Na 27. marca 1892 se je poslovi mladi Brajdič od domovine ter odšel korajžno v daljni tuji svet. Takrat je potovala v Ameriko tudi prva Hrvatica od tistega kraja, Mrs. Marija Jurkovič, ki je šla za svojim soprogom v Ameriko.

Težko je bilo slovo od doma, zlasti še, ker je šlo takrat tako malo ljudi čez morje. Potovali so preko Budimpešte in Dunaja in se vkrcali na parnik Oldenburg. Ko je bilo čas, da odrine parnik od celine, takrat se je skoro kesal, saj je ljubil starše in dom. Toda le misel, da si bo nekaj priušil v svetu in se vrnil potem domov, ga je tolažila.

Na 14. aprila je dospel parnik v Baltimore. Od tam so se odpeljali v Pittsburgh. Tam so šli na naslov Grgota Jurkoviča na 43. in Butler St. Tam so bili največ naseljeni Hrvati, kot so še danes. Domačini so Matha obžalovali, da je tako mlad prišel v Ameriko, da ne bo mogel dobiti dela. Tako pogumno jim je odgovarjal, da se ne ustraši nobenega dela.

In je začel iskati delo. Težko ga je bilo dobiti in če se je dobilo, je bilo na cesti ali v kanalu z lopato. Stalnega dela se ni moglo dobiti. Plačali so pa od 7 do 8 centov na uro. Našemu mladeniču je pa zelo pomagalo to, da je znal pokrivati čevlje in s tem si je

zaslužil nekaj malega, da je mogel obstati. Še dobro ve, da je za delo dveh ur zaslužil 30 centov, za drugo delo pa za teden dni \$5.00. Toda že po prvem tednu je dobil približno, ker so ga delodajalci takoj radi imeli.

Takrat je bil prišel pa napred zastopnik neke železniške družbe, ki je nabiral delavce, da bi šli delat na progo v Hanover, O., ker je bil agent Hrvat, se je priglasilo več ljudi. Tu so plačali po \$1.25 na dan. Dela so se privadili in živeli so zelo preprosto. V osmih mesecih so delo dokončali in se vrnil nazaj. Tu je Math zaslužil toliko denarja, da je poslal očetu nazaj, kolikor mu je bil dal za pot.

Spomladi leta 1893 se je odpravilo sedem Hrvatov in nekaj Madžarov v Cleveland. Ustavili so se pri naseljenih Madžarih na Buckeye Road. Madžarov je bilo takrat že polno v Clevelandu. Imeli so že svojo dvorano, gostilne in tudi svojo cerkev.

Mr. Brajdič je pripovedoval, kako je prišel v gostilno Hrvat v ameriški vojaški uniformi. Prej je že služil vojake v Avstriji in tukaj je vstopil v ameriško armado. Drugi dan se je priglasil za armado tudi rojak Frank Kovčič, sedaj že pokojni, ki je takrat stanoval pri Slovakah. Mnogo Hrvatov je takrat stanovalo pri Slovakah, ki so bili prijazni ljudje in tudi verjeli, da so nas v nedeljo opominjali, naj gremo v cerkev.

"Ko smo prišli v Cleveland," je pripovedoval Mr. Brajdič, "so se začeli slabi časi. Tista nezabna kriza se je vedno bolj razširjala. Polagoma smo vsi izgubili delo. Včasih smo dobili delo za en dan ali dva, pa skoro napol zastoj. Meni je še vedno pomagalo to, da sem rabil šilo in dreto. Pri Slovakah smo plačevali po \$3.00 na mesec za pranje in stanovanje. Za jesti smo si morali posebej kupiti. Kar smo kupili, to nam je pa gospodinja skuhala.

V septembru se nas je nekaj podalo v Benwood, W. Va. k nekemu znancu. Ta mi je dal dela za deset dni in zaslužil sem 10 dolarjev. Ko sva pa obračunala za hrano in stanovanje mi je ostalo še 50 centov. Kaj naj napravim s tem, kako naj grem v Cleveland? Tu ne ostanem, rajši grem peš nazaj v Cleveland. Pa jo res majhnem kar peš. Do Beaver Falls sem imel nekake spremljevalce, od tam sem pa ostal sam. Ni bilo prijetno tako sam na poti, nepoznan, lačen in izmučen. Hodil sem ob železnici in kjer me je noč dohitela, tam sem se vlegel v travo. Dve noči sem takrat prespal na prostem, predno sem prišel v Cleveland.

Tukaj sem potem dobil v neki popravilnici čevljev delo. Najprej sem dobival po \$4.00 na teden, potem pa \$5.00. Stanoval sem pri Slovakah, dokler ni prišla sem soproga Frank Kovačiča. Šele leta 1897 se je moglo dobiti bolj stalno delo z malo boljšo plačo. Silno sem varčeval in leta 1900 sem sklenil, da se oženim, saj sem bil že star 25 let. Ker mi je bila domovina in moj rojstni kraj najbolj pri srcu, sem sklenil, da tudi ženo dobim od tam. Izbral sem si Stimecovo Francico, s katero sva se poročila 7. maja v cerkvi sv. Vida. Poročilo naju je župnik Rev. V. Hribar. V to cerkev smo takrat hodili in moj sin Math je bil tudi tu krščen. Ko sem se oženil, sem stanoval pri Valentinu Colnarju, ki je bil oče moje žene.

Leta 1901 se je pa že bolezen priključila v družino. Jaz sem bil bolan in škrtklja je pa skrbela za naraščaj. Rojaki so me pričeli nagovarjati, naj bil pričel z gostilno, ker sem imel mnogo znancev. Dne 1. februarja 1902 sem prevzel gostilniške prostore od mojega tasta. Od tedaj naprej se je pričelo naše življenje izboljševati, toda sreče nismo uživali dolgo. Umrla mi je soproga deset dni po porodu hčerke. Junija 1904 sem se poročil z sedanjo mojo soprogo Heleno, rojeno Mance, ki je tudi iz našega kraja doma in kateri sem poslal karto, da je prišla v Ameriko.

Naša družina sestoji iz sledečih članov: sina Math in Frank in hčeri Ana, poroč. z Math Jurkovičem in ki se nahaja v East Brady, Pa., ter Victoria, ki je še doma. Do leta 1914 smo bili na 63. cesti, kjer smo vodili gostilno. Potem pa smo se preselili na svoj sedanji dom na 1191. Norwood Rd.

Mr. Brajdič je skupaj z Mr. Gozdanovičem lastoval Norwood gledališče. Potem je pa poslopje prevzel sam in gledališče dal v najem. Bil je štirikrat delegat na konvencijo HBZ in večkrat uradnik pri raznih društvih. V prvih dneh je oral ledino za hrvatsko kolonijo, zato je pri vseh poznan in priljubljen.

Naj še to omenim, da je bil Mr. Brajdič zelo vnet za ustvaritev samostojne Jugoslavije in je idejo tudi z denarjem podpiral. Pohvalno moram tudi omeniti, da je bil Mr. Brajdič tudi vedno dober podpornik Jugoslovanskega kulturnega vrta, za kar mu gre vse priznanje.

Naj ta naš brat Hrvat še dolgo živi v naši naselbini, kjer je spoštovan in priljubljen.

(Ti, Repla replasta, pozvedi, če bo res vrag šefletne šival. Sem slišal, da govori okrog, da bo tako dolgo dreto, da bo moči skozi okno Slovenskega ma vsako bart, ko bo potegla za in dolji do Saranac Rd. stela, pa po 160. cesti namo Urbančiča. Pa jaz te verjamem in ne. Pa da bo na takem stolu, ki nima niti ker je njemu vse lahko moči ki ima vse spodnje prostoro jemu. Pa še tisto mi naj izvedi, če je šuštar, ki s vragom ongavil, res v žilastim Nackom, ki bi se bil leto skoraj oženil. Prošnja zdrav od Jak.).

ST. CLAIR RIFLE CLUB
Prihodnja klubova sejo vršila v sredo 8. februarja sedmih zvečer v Slovenskem mu na Holmes Ave. Obenem imeli tudi strelske vajen liram na članstvo, da se polnoštevilno. Izid za določiteljanja je bil sledeč:

Stampfel
Baraga
Novak J.
Bozich A.
Seitz F.
Kramer F.
Spenko F.
Kushlan L.
Kobal F.

Kaj neki bo to?

IN

19. februarja v Collinwood

IN

IN

IN

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Da gospod! Riha je treba nadomestiti ali pa maščevati! Prišegam ti da se niti minuto dalje ne bom pogajal ko četrt ure. Če se ne ukloneta bodeta visela."

Šel sem spet k vrancu sedel in s nismem zmenil za ničesar več.

Eden Kurdov se je ločil od čete in prišel bliže. Brat Gazal Gaboje je bil moj prijatelj. Prisedel je k pogajanju in njegovemu posredovanju je uspelo da sta sinova Gazal Gaboje sprejela pogoje. Težko seveda zelo nerada sta se odrekla maščevanju in še težje pa plemenitima konjema. Gazal Gaboje brat je obljubil, da bo odpeljal Kurde tako daleč proč kakor sem zahteval. Ahmed Azad in Nizar Herad pa sta ostala pri nas za talca.

In nato so Bebbehi odjezdili in nam poslali ujete Haddedine. Trupla padlih so zaenkrat ostala na bojišču.

Med zasledovanjem smo prijezdili v krogu nazaj v bližino hriba na katerem je stala grobnica Mohammed Emina. Zahteval sem da spravijo Rihovo truplo na vrh in ga pokopajo ob šejhovem grobu.

Nihče ni ugovarjal vsi so pomagali pri napornem delu. Tudi trupla padlih Haddedinov so zbrali in znosili na vrh. Riha smo s koli podprli da je stal in ga osedlanega in obvezanega obložili s kame-njem. Njegove nekdanje ognje-vite razumne in zveste oči, ki so mu po smrti osteklenele, so me v srce bolele, zatisnil sem mu jih.

In ko se je grobnica zaprla nad Rihom, sem zajahal črno Ahmed Azadovo kobilo in odjezdil.

Bližil sem do noči po dolini in gozdovih, sam sem hotel biti, za nikogar ni bil. Pogledal sem za Bebbehi, res so odjezdili proti severu. Ko sem ponoči prispel so mi povedali, da Amad el-Gandurja ne prestopa mene kliče. Vročnica ga je mučila, blede se mu je.

Preiskal sem rano. Ni bila smrtno nevarna, skozi pleča se je prodrla krogla. Obvezal sem ga in poskrbel, da so mu nadili rano z mrzlimi obklad-

ni noč je legla na grobove. Nihče ni spal. Tihno sva se delala s Halefom pri Rihovi grobnici, Omar je mrko hodil gor in dol, lord je grdo zabavljaj čez Haddedine in Amad el-Gandurja in njihovo trmo, — sedel pri meni, pa spet sto-pil okoli in godel nerazumljive reči. Amad el-Gandurja je kuhala vročnica, govoril je še na pomoč zopar Ahmed Azada. Molče so sedli Haddedini čez ognja.

Posvetovali smo se. Končno je zasijalo jutro. Pri grobovih nismo smeli ostati. Nismo zaupali Bebbehom. Izgubili so najboljša konja in mnogo jih je padlo prav lahko da bi se vrnil in nas spet napadli.

Domov k Haddedinom pa tudi nismo mogli prenaporiti. Bil je bil pot za bolnega Amad el-Gandurja. Dolgo smo ugibali nazadnje sem predlagal da bi jezдили samo do Džibrail Mamraša. Ni bilo pre-daleč, vnje govali bi ga, v ne-sta dnevih bi toliko okreval da bi smeli tvegati dolgo pot čez kurdijskih gor v mezopo-

tamsko ravnino. Enoglasno so predlog spre-jeli, nihče ni ugovarjal. Mol-če in skesano so me spet pri-znali za vodnika.

Sestavili smo iz vej in mla-

dih debel nosilnico, jo obesili med dva konja, položili na njo ranjenca in odpotovali.

S Halefom in njegovim si-nom sem še za nekaj minut ostal pri Rihovi grobnici. Poslo-vili so se od ljubega vran-ca.

"Gospod, tako težko, tako hudo mi je!" je pravil Halef. "Pač nikdar več se ne bom smejal — Srce mi je polno solz — Tako mi je, če bi ne bilo greh reči —, kot ga mi je umrla Hanne, najboljša med ženami —"

Molče sem mu stisnil roko. Odjezdili so za tovariši.

Opoldne smo izpustili Kur-da. Besedice nista rekla, na-go sta izginila v gorovju.

Drugi dan smo prispeli k Džibrail Mamrašu. Pripovedo-vali smo mu naše doživljanje, z veseljem nas je sprejel, tem bolj, ker si Lžiafi in Bebbehi niso dobri. Vso hišo na je dal na razpolago.

Dvodnevno potovanje je Amad el-Gandurja zelo zde-lalo. Bolezen se mu je po-slabšala vročnica ga je hudo kuhala, divjaj je neprestano in kričal in me klical.

Ponovno sem ga preiskal, ker je pravil, da si je nekaj polomil pri padcu s konja. Pa k sreči ni bilo res. Skrbno sem ga obvezoval in mu hladil vro-čnico. In kar geniti se nisem smel od njega.

Ko se mu je po dolgih muč-nih dneh spet vrnila zavest, me je spoznal. Dal mi je roko in pravil s slabotnim glasom: "Hvala Allahu, effendi, da si pri meni! Boril sem se s silnimi sovražniki, premagali bi me bi-li, pa si prišel ti in me rešil —"

Nič nisem rekel. Molčal je pa dejal:

"Rekel sem, da se me noben kristjan ne bo več dotaknil — In še marsikaj druga sem rekel. Hudo sem te žalil —"

"Ne govori o tem, kar je bilo! Jaz ne mislim več na to, tudi te bi ni treba! Miren bodi, miru po-trebuješ, da boš kmalu zdrav!"

Molče mi je dal roko. "Odpusti mi — In ne odtegni mi roke — Dobro mi de ko roka prerokova —"

Po krvi sem hlepel, po mašče-vanju — Ti pa si hotel ljubezen in si pcutjal spravo — In kri je tekla, moja lastna kri — In mo-ja trma je kriva Rihove smrti —

Odpusti —! Sejal si ljubezen in ljubezen boš žel — Ljubezen na ljubezen ti bomo dajali, jaz in moj rod —!"

Stisnil sem mu roko. Zaspal je.

(Dalje prihodnjič)

ZAHVALA

V imenu mladinskega pevske-ga zbora Slavčki se odbor želi za-hvaliti vsem posetnikom, ki ste se udeležili lepe spevoigre "Ne obupaj" 15. januarja v SND na St. Clairju. Pomen te predstave je opisala naša neumorna delav-ka pri vseh mladinskih zbora, Ančka Traven. V prvi vrsti naj sprejme najlepšo zahvalo g. Louis Seme, ki je sestavil to lepo spevoigro in našo mladino tako izvežbal za nastop. Nadalje se zahvalimo vsem našim trgovcem za oglase in za darove. Hvala Mr. Sodnikarju za oznanilo na radiu brezplačno. Najlepšo zahvalo naj sprejmejo vsi delavci in delavke, ki so točno vršili svoje delo. Zahvala gre tudi našim kuharicam Mrs. Hrastar in Mrs. Hren, ki sta napravili en basket finih kro-fov ter vsem, ki ste isti dan kaj prispevali. Hvala tudi mladi Do-rotthy Komin, ki je po igri lepo zaigrala na harmoniko. Naj mla-dinski pevski zbor Slavčki še dol-goprepava lepe slovenske pesmi. Pozdravi!

Tajnica.

Dekla

Prišla je na posestvo šele nedavno. Imela je velike in temne oči, v katerih se je iz-ražalo začudenje in preplaše-nost. Na njenem širokem ob-razu je bil molk gozda. Bilo je v resnici nekaj posebnega na njej.

Njena mati je bila od tam, kjer leži dežela nekoliko više v hribih in kjer so ljudje čes-to bolj pijani od svoje lastne krvi, kot od mladega vina. Bila je iz tistih krajev, o ka-terih krožijo čudne in divje zgodbe, kjer celo mirnega člo-veka iz doline pograbi čustvo, ki izhaja iz pradavnine, če se naseli tam.

Blada je s svojo molčečo odtujenostjo budila pozornost v vseh. Hlapci na dvoru so se sprva šalili z njo, kot z ostalimi deklami. Toda čud-no! Nobena žena, če je bila predzrna ali ne, ni našla od-meva pri njej. Ostala je kljub vsemu molčeča in samosvoja. Ob nedeljah je sedela na klo-pi pred hišo in strmela z vlaž-nimi očmi tja daleč preko po-lja, ki je ležalo v senci tem-nega gorovja.

Nikoli ni poklepeta ali pe-la z ostalimi deklami. Če je stala ob vodnjaku in s toplim občutkom zrla v večerni mrak, je bilo, kot bi nekaj iskala mirno in s preudarkom.

Pozneje pa se je navezala na playolasega drvarja Jožefa, ki je čez poletje delal v bliž-njem gozdu. Bila sta si po zna-čaju skoraj enaka. Bil je si-rot, kati mati ga je še čisto majhnega pustila v nekem hlevu spečega na snopu sla-me. Zrastle je potem ob me-hkih nosnicah živali in postal visok in močan, toda zelo po-časnih misli.

Njegovi lasje so bili gosti, kuštravi kodri, ki so mu ne-prestano padali preko čela skoraj do velikih rdečih ust. Takoj ko je odrastel, je po-stalo njegovo življenje divje, in še marsikaj druga sem rekel. Hudo sem te žalil —"

"Ne govori o tem, kar je bilo! Jaz ne mislim več na to, tudi te bi ni treba! Miren bodi, miru po-trebuješ, da boš kmalu zdrav!"

Molče mi je dal roko. "Odpusti mi — In ne odtegni mi roke — Dobro mi de ko roka prerokova —"

Po krvi sem hlepel, po mašče-vanju — Ti pa si hotel ljubezen in si pcutjal spravo — In kri je tekla, moja lastna kri — In mo-ja trma je kriva Rihove smrti —

Odpusti —! Sejal si ljubezen in ljubezen boš žel — Ljubezen na ljubezen ti bomo dajali, jaz in moj rod —!"

Stisnil sem mu roko. Zaspal je.

(Dalje prihodnjič)

ZAHVALA

V imenu mladinskega pevske-ga zbora Slavčki se odbor želi za-hvaliti vsem posetnikom, ki ste se udeležili lepe spevoigre "Ne obupaj" 15. januarja v SND na St. Clairju. Pomen te predstave je opisala naša neumorna delav-ka pri vseh mladinskih zbora, Ančka Traven. V prvi vrsti naj sprejme najlepšo zahvalo g. Louis Seme, ki je sestavil to lepo spevoigro in našo mladino tako izvežbal za nastop. Nadalje se zahvalimo vsem našim trgovcem za oglase in za darove. Hvala Mr. Sodnikarju za oznanilo na radiu brezplačno. Najlepšo zahvalo naj sprejmejo vsi delavci in delavke, ki so točno vršili svoje delo. Zahvala gre tudi našim kuharicam Mrs. Hrastar in Mrs. Hren, ki sta napravili en basket finih kro-fov ter vsem, ki ste isti dan kaj prispevali. Hvala tudi mladi Do-rotthy Komin, ki je po igri lepo zaigrala na harmoniko. Naj mla-dinski pevski zbor Slavčki še dol-goprepava lepe slovenske pesmi. Pozdravi!

Tajnica.

til kakega dela, največkrat sa-mo za božji lon. Nikdar ni ostal v eni hiši več kot teden dni in tudi nikoli ni stopil dva-krat čez isti prag. Zda pa je služil pri istem kmetu kot Blada nenavadno dolgo.

Bila je topla, krasna noč, ko sta se prvič srečala na kme-tovem dvorišču. Blada je ravo odhajala v svojo sobo, Jo-žef pa v hlev. Obstala sta in njune oči so se srečale. Blada je vztrepetala in hotela zbežati. Njega pa je obšla njemu še neznan moč, in ta-ko se je zgodilo, da je v tej noči postala Jožefova žena.

Naslednje jutro je vstala Blada trudna, vendar popol-noma izpremenjena. Z drh-tečo roko si je pogladila boga-te, svetle lase nazaj in lahko kot mačka smuknila preko dvorišča.

Dekle so ostrmele. Toda šla je mimo njih tako ponosno in ljubko, da si ji niso upale re-či niti besedice. Prišla je nad-njo kratka, bleščeča, čeprav nekoliko pozna pomlad, kate-ri se je vdala popolnoma, z vsem svojim bistvom. Šla je svojo pot, ne da bi komu kaj zaupala, in ljudje na dvoru se niso drznili govoriti pred njo o njej sami. Nikoli več ni Blada slišala kake hudob-ne besede.

Toda v začetku jeseni so postajale Jožefove oči svet-lejše in v njih se je izražala misel, ki ga je preganjala re-dno vsako jesen. Blizil se je čas, ko drvarji zapuščajo go-zdove. Nemirna kri, najbrž podedovana po očetu, ga je popolnoma prevzela. Neke no-či v septembru je spal nemir-no kot deček, ki sanja o tu-jih krajih. Boječje mu je Bla-da zrla v obraz. Toda, ko se je prebudil, je samo rekel:

"Proč moram, Blada!" Ona ga je začudeno pogledala. To-da Jožef je že stal pred vrati, jih brž odpahnil in že ga ni bilo več. Hotela je za njim, toda preden je prišla do vrat, ni bilo o njem več sledu, kot ranjena žival je zaklicala v jutranji somrak preko dvori-šča: "Jožef, Jožef ...!"

Potem je prišla v hišo ble-

da in z omahujočim korakom, da se ni nihče drznil ziniti be-sedice o tem, kar se je prav-kar zgodilo.

Kot žival, ki ni našla nobe-nega drugega izhoda, se je Blada zopet vrgla v osamlje-nost in molk. Ne da bi sama vedela kako, je nastal med njo in ljudmi prepad. Ni ji bilo več mar ne hiše ne hleva. V delavni obleki, kot je ravno bila, je odšla. Pozabila je vzeti s seboj celo revno last-nino iz svoje sobice. Šla je skozi gozd in potem preko travnikov, toda ona tega ni opazila. Hodila je po listju, ki je šumelo pod njenimi no-gami, hodila je kar naprej, dokler ni legel mrak na zem-ljo. Noč je prebila pod vi-sokim, z mahom preraslmi drevesom. Ko pa so se v nje-govem vrhu oglasili ptiči, je vstala in se odpravila dalje. Hoja v hladnem jutru je ne-koliko umirila njeno boleči-no. Postala je lačna.

Hodila je še približno uro dolgo, ko je prišla že visoko v gore na pašnik, kjer se je paslo govedo. Zopet je ožive-la. Šla je med čredo in pod-neko skalo je zagledala stare-se, mrkega pastirja. Poleg njega je sedel na tleh majhen deček, ki je izrezaval iz lim-bovega lesa sam Bog vedi kaj. Pastir je spoznal njeno sta-nje in ji ponudil mleka, sira in črnega kruha. Blada je jedla in za hip pozabila svo-je gorje.

Tu gori, kjer je ležal gozd daleč spodaj pod njenimi no-gami, in kjer padajo stene skal strmo navzdol, se je spo-mnila matere in domačega kraja, in to ji je vrnilo moč in zaupanje. Jožef ji je postal tu bližji skoraj bolj kot v času njune ljubezni. V njej je ra-slo novo življenje in gibanje, ki ga je od časa do časa s strahom občutila, bilo je tako sladko, da jo je omamljalo. Bladina mirna duša se je vda-la slutnjami in obrazek male-ga ji je prvokrat prišel na mi-sel.

Med tem njenim sanjarje-njem so živali odšle v staje, kajti padla je že večerna ro-

sa. Dvignila se je tudi ona in od daleč sledila pastirjem v koč, kjer je jedla z njimi pri ognjišču, nato pa se trud-na ulegla v seno k počitku.

V začetku so pastirji začu-deno gledali to molčečo tujo ženo, toda ko je dan izginil na zahodu, je odšla Blada v ko-čo pripravljat večerjo in ko je potem zakrpalu luknje v njihovih oblekah, so pozabili, da bi jo vprašali, kdo in od-kod je, kot je pozneje ona sa-ma pozabila na odhod. Tudi ni bilo tako važno, tu med ži-vino in rastlinami, med kame-njem in pastirji, če je ostala.

Včasih zvečer, ko so pastir-ji iskali na svoje piščalke, je tudi Blada tiho zapela v kakem temnem kotu koč, ka-mor je luč komaj dosegla. Starcu in ostalim ni postala kri zaradi tega nič bolj vro-ča. Nekoč jo je pobožal sta-rec s svojo trdo roko po la-seh. Samo takrat je odprla usta, kot bi hotela nekaj reči. Toda že ji je šinil strah pre-ko obraza in niti glasu ni bilo iz njenih ust.

Pred okni koč pa je ležala nekega jutra globoko spodaj dolina svetla in bela v prvem snegu.

"Pripravite se, jutri odide-mo v dolino!" ji je dejal sta-ri zvečer tistega dne. Toda Blada je nemo zmajala z gla-vo.

Ko pa so pastirji naslednje jutro v resnici zapuščali ko-čo, ni bilo Blade nikjer. Kli-cali so jo in iskali, toda za-man. Končno jim je bilo, ko da mora biti tako in ne dru-gače, pa so odšli brez nje. V dolini so potem pripovedovali o njej župniku in vsakemu, ki jih je hotel poslušati, in go-vorica se je razširila o čudni mladi ženi v gorah po vsej do-lini kot stara, lepa, pravljica.

Blada se jim je skrila v bližnjem gozdu in jih opazova-la. Šele ko na planini ni bi-lo nikogar več, je prišla na-zaj. Koča je bila odprta, kjer so pastirji pustili hrano, ker so mislili, da se kdaj le vrne nazaj v koč.

Udela se je na klop ob og-njišču in prvič občutila, da ji ni dobro. Prihajal je njen čas, in s stisnjenimi zobmi, ponavljajoč molitve, ki jih je slišala od svoje matere, je pre-našala bolečine.

Zunaj je bila hladna zim-ska noč, ko je Blada porodila dečka, ki je vzbudil mater z glasnim jokom iz trpljenja.

Nekega novembrskega dne, bilo je mrzlo, toda jasno, se je napotil Peter Vinasser v samotne planine, pokrite s snegom, čisto sam. Ko je pri-šel na pašnik, je našel pri za-mrznjenem studencu stopinje. Sledil jim je in brez iskanja prišel naravnost pred Bladi-no koč. Sedela je ravno na pragu z malim v naročju. V prvem hipu se je že hotela skriti v koči, toda ko je spo-znala v njem duhovnika, jo je obšel topel, nežen spomin na otroška leta in obstala je s plašnim obrazom pred vrati.

Petru Vinasserju je bilo hu-do ob pogledu nanjo. Bila je skoraj izstradana z izsušeni-mi prsi, katerih se je otrok kljub temu krčevito oprije-mal. Tedaj je duhovnik spo-znal, s čim jo bo najlaže pri-pravil do besede. Ponudil ji je kruha, ki ga je vzel iz svo-je torbe. Smehljaj je šinil preko njenega obraza. Iztr-gala mu je kruh iz rok in u-griznila vanj kot sestrada žival, z velikimi, belimi zob-mi.

"Kako lepega otroka imate! Kako mu je ime?"

Zopet se je nasmehnila in dahnila je komaj slišno: "Jo-žef, krstite ga!" In iztegnila je roke z detetom proti nje-mu.

Duhovnik ji je vzel otroka in ga odnesel k studencu. S prgiščem se segel po vodo in

jo zliil na malo kodrasto gla-vico. Mali, ki je čutil, da ni prvi materi, se je pomiril šele, ko je ležal zopet na njenih ro-kah.

"Ali greste z menoj v doli-no?" jo je vprašal nato.

Zmajala je z glavo. "Kaj hočete res ostati tu vso zimo brez hrane in brez vsega?" se je začudil. Ona pa se je samo čudno zasmeja-la in ta smeh je tuje padal na duhovnikovo srce.

"Da, tu ostanem," je odgo-vorila s trdim, tujim glasom, "dokler ne pride Jožef!"

Peter se je radovedno ozrl v njen obraz, v katerem se je zrcalilo upanje v njegov pri-hod. Pobožal je še enkrat ot-roka, potem pa je odšel na-zaj v dolino.

Peter Vinasser je bil še mlad mož. Vendar ni poznal samo lahkega in veselega živ-ljenja, zato je rad posredoval tudi tam, kjer je bilo posebno žalostno in zamotano, in kjer so bili med nekrivdo in gre-hom, med srečo in revščino, še drugi vzroki. Tam je iskal Peter Vinasser. Zato tudi mu ni bilo težko najti hlapca Jo-žefa. Našel je molčečega ve-likana na klopi pred hišo, kjer je ravno služil, ko je z blodi-nimi očmi strmel v praznino. Duhovnik mu je ponudil ro-ko. Njune oči so se srečale in Peter Vinasser je v hipu spoznal, kaj ga tare. Zado-stovalo je samo nekaj besed in hlapec se je takoj dvignil in mu sledil ven iz vasi skozi gozd in ni vprašal kam. Ta-ko sta prišla do studenca in duhovnik mu je od daleč po-kazal koč, kjer biva ona. Od-šel je proti koči in prestopil prag. Od veselja je pozabil na pozdrav, pozabil je celo kaj vprašati. Jožef je bil tu in to je bilo vredno več kot vse drugo. Vzela je otroka in mu ga položila v naročje. Jo-žef ga je stisnil k sebi in nje-gov obraz je preletel srecen smehljaj.

Potem sta stopila iz koč, zaprla vrata za seboj in se z duhovnikom odpravila v do-lino.

Ponovni boji med Čehi in Madžari

Budapest, 6. februarja. Ogr-ski poveljnik v Ungvarju poroča, da so Čehi ponovno streljali na ogrske obmejne straže. Baje so imeli Čehi ob meji v nekem cerkvenem zvoniku več strojnih pušk. Nihče ni bil v napadu ubit. Pred mesecem dni je Ogrska za-grozila Čehi, da če češki vojaki še enkrat napadejo ogrske ob-mejne straže, da bo vkorakala ogrska armada v Češko. Čehi so odgovorili danes, da so ogrski obmejni vojaki prvi napadli Če-he in da so Čehi le zavrnili na-pad.

MALI OGLASI

Hvala!

Naj se na tem mestu zahva-lim prijateljem in prijatelj-cam, ki so me tekom moje bo-lezni obiskovali na domu. Hva-la za cvetlice, posebna hvala sestricnam Genovefi Supan za potico, Juliji Struna za tako lepe cvetlice. Lepa hvala za poslano karte. Še enkrat vsem skupaj prav lepa hvala.—Ros-sie Hanko, 5345 Spencer Ave.

Soba se odda

možu ali ženi; vhod zase; ku-hinja na razpolago. Vprašajte na 1167 Norwood Rd. (31)

Naprodaj je

jako dobro idoča grocerija in konfekcijska trgovina v naselbi-ni. Izvrstna prilika za podjetne-ga rojaka. Za naslov vprašajte v uradu tega časopisa. (33)

V najem

te da stanovanje šest sob. Vprašajte pri John Gornik, 6217 St. Clair Ave. Tel. HE-2395. (Febr. 2, 4, 7, 9, 11, 14, 16, 18)

Ustoličenje governerja Lee O'Daniela v Austin, Texas. Prva na levi je governerjeva žena, zraven je governer. Svojo kampanjo je vodil z hill-billy godbo in sijajno zmagal. Prej je pa moko prodajal.

Španski begunci se vračajo na svoje domove, potem ko je general Franco prepodil lojaliste.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Knudson je vedel da je že mnogo velikanov padlo da je že mnogo ministrov in vojskovodij umrlo na morišču in prav nič se ne bi čudil ako bi sedaj stopil nekdo v sobo in mu javil da ga bodo jutri vstrelili.

Toda še bolj je bil v skrbeh za Bojanovskijevo usodo. Stari general ni vedel kaj je znano caru in Kardovu. Ni vedel ali se še nahaja Bojanovski v carski kuhinji ali pa so ga že zgrabili.

Bilo je drugega dne njegova ujetništva in general Knudson je pravkar vstal. Vso noč je dobro spal zajtrkoval je čaj in jajca prižgal si cigareto ko mu sluga naenkrat javi da je dospel veliki knez Konstantin.

Takoj vstane in gre svojo mu gostu nasproti.

Konstantin je bil žalosten in bled in zdelo se je da ni opazil roke ki mu jo je nudil stari general ter reče z glasom, v katerem se je jasno izražala ginjenost:

— General Knudson, prihajam v imenu Njegovega Velikanstva cara in upam, da me boste mirno poslušali.

— Kar mi javlja Njegovo Velikanstvo, mi je vedno dobrodošlo!

— Žal vam prinašam slabe novice, — nadaljuje Konstantin, ki si ni upal pogledati generalu v oči, — in prosim vas da ne mislite, da sem jaz s tem sporazumen.

— Smrtna obsodba?

— Ni tako hudo! — odvrne veliki knez. — Ni smrtna obsodba, ki vam jo prinašam, toda zadela vas je vendar težka nesreča, Knudson. General Knudson, vi ste bili vedno srčen vojak, vzor za rusko vojsko, bili so ponosni na vas in smo vas spoštovali. Sam Bog ve, kaj je vzrok, da ste padli v nemilost.

— Njegovo Velikanstvo je prepričano, da ste izdajalec. Car misli, da ste se družili z nihiliisti in zato zahteva težko kazen.

— Kako sem kaznovan? — vpraša Knudson polglasno.

— Izgubili boste svoj položaj v vojski, a nato —

Veliki knez omolkne.

— A nato? — ponovi general Knudson in pogleda brez strahu velikega kneza.

— A nato do nadaljnjega v Sibirijo.

Nastal je molk. Nihče ni govoril. Konečno reče general Knudson rezko:

— To je hvala porodice Romanov, — to je hvala za to,

da sem jo rešil iz tisočerihih nevarnosti, — do nadaljnjega v Sibirijo! Smatram za veliko milost Njegova Velikanstva, da ni takoj podpisal ukaza na dosmrtno ječo.

Videlo se je, kako je bilo velikemu knezu težko izvršiti ta nalog. Ko je sedaj videl kako je stari general miren in zbran se ni mogel premagati, da ga ne bi prijel za roko in mu rekel:

— Oh, Knudson, kakšna nesreča je zadela našo domovino! Kaj bo z nami, ako bo car odstranil najboljše in najplemenitejše?

— Povejte mi, dragi veliki knez, — odvrne Knudson, — kaj bo z nami, če bo car vedno verjel samo obrekovalcem in lopovom, ki ne zaslužijo, da jih solnce obseva.

— Imate prav, general, — odvrne Konstantin, — toda ni najina stvar, da kritizirava določbe Njegovega Velikanstva. Oprostite mi, da sem postal glasnik te vesti. Bodite prepričani, da sem se dolgo obotavljal in da sem vas toplo brnil.

Nato razprostre roki in potegne Knudsona na svoja prsa.

Dolgo sta stala oba objeta. Knudson se konečno osvobodil in vpraša:

— Kdaj moram oditi?

— Takoj!

— Skrivaš ali z vojsko?

— S polkom katerega poveljnika ste bili tóda nalog se glasi, da vas privedem v Petro-pavlovsko trdnjavo, a oni vas bodo poslali dalje.

— Od tam bom takoj nadaljeval pot v Sibirijo? Ali mi ne bodo dali časa, da uredim svoje stvari? Jaz sem starček in prepričan sem, da se iz one strašne dežele ne bom povrnil niti v slučaju, če bi trajalo moje prognanstvo tudi samo eno leto.

— Moj carski brat hiti s to stvarjo. Ne bo našel miru, dokler ne zve, da ste na potu v Sibirijo in zato morate še danes zvečer odpotovati.

— Toda če še imate kaj urediti general, jaz bom čakal. Prevzel bom odgovornost nase.

— Ničesar več nimam urediti, — reče Knudson, ter se bolestno ozre po sobi. — Napisa-li hočem svojo oporoko, a vi, veliki knez, boste tako ljubezni, da jo odnesli kakemu notarju.

— Zelo rad! Razpolagajte lahko s svojim premoženjem, ker vam ga car ne bo zaplenil.

General sede k svoji pisalni mizi, vzame list papirja ter napiše nekaj vrstic:

— "Svojim dedičem svojega celokupnega premoženja, in nepremičnega imenujem bivšega državnega svetnika Kolo Bojanovskega ali njegove zakonite naslednike.

General Knudson." General zloži list da ga v kuverti, zapečati jo in izroči oporoko velikemu knezu.

— Vi boste tako dobri, carska Visokost, in boste poskrbeli, da se odpre moja oporoka šele po moji smrti.

— Obljubljam vam to, general, a sedaj pojdiva, ker naju že čakajo.

Nekaj minut pozneje sta se nahajala veliki knez Konstantin in general Knudson na potu v Petro-pavlovsko trdnjavo. Stari general je oblekel svojo svečano generalno uniformo,

Na dvorišču trdnjave je stal polk vojakov. Bil je isti polk, ki ga je general često vodil k zmagi.

Vojaki so že vedeli, za kaj gre in na obrazih se jim je čitala žalost in bolečina. Edino stroga vojaška disciplina jih je zadrževala, da se niso uprli.

— Ali je mogoče, da pošiljajo njihovega priljubljenega generala v Sibirijo? Starim vojakom se orosijo oči, ko zapazijo generala.

Bobni zabobnajo, sedaj se odpro vrata in neki veliki častnik stopi na dvorišče.

Knudson pogleda tja in ga takoj spozna. To je bil človek, ki mu ni bil prijatelj, ker je bil zelo nesposoben. Po mnogih spletkah se mu je posrečilo, da je postal general-major. Toda bolelo ga je, da je car izbral ravno njega, da izvrši obsodbo.

General-major stopi bližje.

Sedaj je stal samo nekaj korakov oddaljen od obsojenca; porogljiv nasmeh mu je visel okrog ustnic in on spregovori:

— Vojaki! Z žalostnim srcem se je odločilo Njegovo Velikanstvo, da pokaže svoji zvesti vojski nedostojni primer. Še nikdar se ni zgodilo v ruski zgodovini, da so vrgli generala iz vojske, da so degradirali vojskovodjo.

— Njegovo Velikanstvo se je prevaralo v generalu Knudsonu.

— Bil je prijatelj največjim sovražnikom našega cara, ki so obenem tudi sovražniki naše domovine. Podpiral jih je z besedami in dejanjem in s tem zaslužil po naših zakonih smrt.

— Toda Njegovo Velikanstvo je milostno sklenilo, da ga samo degradira in da ga pošlje za nedoločen čas v Sibirijo.

— V imenu Njegovega Velikanstva cara, vrhovnega poveljnika naše vojske, izključimo tega nedostojnega človeka iz naših vrst in mu odvzamemo vse znake njegovega dosežanega dostojanstva.

— Izpolnite svojo dolžnost, gospodje!

Te zadnje besede je rekel častnikom, ki so stali v Knudsonovi bližini.

Globok molk je zavladal po teh besedah.

Stari vojaki so stali s solzami v očeh. Spominjali so se onih časov, ko jih je general Knudson vodil k slavni zmagi.

Zopet zabobnajo bobni, a to je bil znak, da se mora obsodba izvršiti.

— Eden častnik strga staremu generalu njegove generalske znake z njegove uniforme.

Drugi mu zašepče:

— Prosim vas za vašo sabljo, ekscelencja!

Sedaj vzplamtijo Knudsonove oči.

— Moja sabljo? — vzklikne on. — Do sedaj sem jo nosil na čast Rusiji in ako jo bode sedaj zlomili, bode te gazili po ruski časti.

— Bobnajte! — vzklikne general-major, ki ni hotel, da bi vojaki slišali te besede:

— Prosim, ne delajte moje že itak težke dolžnosti še težje, ekscelencja! — prosi častnik.

Sedaj potegne Knudson sabljo iz nožnice ter jo brez besed izroči častniku.

Ta pritiska meč na kamenita tla dvorišča ter ga nato prelomi z nogo.

— Ko se je meč prelomil, zadržiti generalov obraz in pritisne desno roko na srce. Vgrizne se v svojo ustnico tako, da se je pojavila kri.

— To je hvala obitelji Romanov, — zamrmra on, a pogledi so mu blodili kot blaznetu naokrog.

Sedaj stopi general-major k njemu.

— Knudson! — reče on. —

Do sedaj general Njegovega Velikanstva cara, od sedaj ste izvrženi iz vojske! Nobeden vojak naj vam več ne da roke!

— Prepovedujem vam, da bi še kedaj oblekli vojaško uniformo, prepovedujem vam, da še kedaj pripnete odlikovanja na prsa, a ko se enkrat zagrne grob nad vami — se vas bo spominjal vsak pošten vojak samo kot izdajalec!

Knudson stisne pesti ter se je komaj premagoval, da se ni vrgel na tega nesrečnega. Videl je, kako se ta vražje veseli, da je prevzel dolžnost krivnika.

General-major pokliče dva orožnika, ki takoj pristopita

h Knudsonu.

— S tem vama izročam izdajalca Knudsona, — reče general-major, — postopajta, kakor ukazuje zakon.

Orožnika zgrabita starega generala in ga odvedeta s seboj. Knudson se ni upiral — bil je popolnoma zlomljen.

Privedli so ga v ječo Petro-pavlovsko trdnjave. Tam mu strgajo s telesa generalsko uniformo ter ga oblečejo v kazniški obleko, ki je imela prišito na ramenu velik rumen znak. Nato mu postrizejo sive lase.

— Kaj bo sedaj? — vpraša on.

(Dalje prihodnjič)

V JUGOSLAVIJO

Vi potujete naglo in prijetno na naših priljubljenih parnikih:

BREMEN • EUROPA COLUMBUS

NEW YORK • HAMBURG HANSA • DEUTSCHLAND

Izborna železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

POVABITE SORODNIKE V EVROPI, NAJ VAS OBIŠČEJO V AMERIKI

Posebne nizke cene za vožnjo iz Evrope med 3. aprilom in 29. aprilom ter 26. junijem in 29. julijem za štiri-densko bivanje v Ameriki

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

1430 EUCLID AVE., CLEVELAND, OHIO

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

ZNIŽANE CENE TEKOM
FEBRUARSKE RAZPRODAJE

2 komada za spremenno sobo, prej \$129.00, — sedaj samo \$89.50

2 komada za spremenno sobo, prej \$99.50, — sedaj samo \$59.50

Po 3 komade za spalnno sobo — od \$49.50 naprej

5 komadov za kuhinjo, breakfast set — od \$14.95 naprej

Železne postelje, springs in modroci različnih velikosti — od \$3.79 naprej

Norwood Appliance & Furniture Co.

6104 St. Clair Ave.

819 E. 185th St. (La Salle poslopje)

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podporna organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 45. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi

Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem

in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 135

v Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega

obstanka nad \$6,700,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruje za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo srečo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem araršča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovanka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materijal v dvor. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj!

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoča h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

1908

1938

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko petrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je preminula naša ljubljena hčerka in sestra

Mary Gerl

Zatislila je svoje blage oči dne 28. decembra, 1938. Pogreb se je vršil dne 31. decembra iz Železovih prostorov v cerkvi sv. Kristine ter od tam na sv. Pavla pokopališče, kjer smo položili njeno truplo v naročje matere zemlje.

Pokojnica je bila rojena 4. avgusta 1908. V dolžnost si stekmo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem dragim prijateljem in sorodnikom za krasne vence, ki so jih položili k njenemu grbu. Pokazali ste svoje prijateljstvo in spoštovanje do blage pokojnice in sočutje do nas, kar nam je bilo v veliko tolažbo. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Leo Bostjancic, družina John Gerl, družina Leo Kavacic iz Pennsilvanija, Mr. in Mrs. Joe Vrh, Sr., Mr. in Mrs. Joe Kaluza Mr. in Mrs. Frank Gersin, Mr. in Mrs. Frank Fabec, Mr. in Mrs. Steve Cernigoj in družina, Mr. in Mrs. Joe Vrh, Jr., Anton in Stefy Vrh družina John Kovacic, družina Joe Tomsich, družina Fr. Stefancic, družina Anton Vrh, družina Anton Skufca, Mr. in Mrs. Anton Mersnik, Mr. in Mrs. Louis Pibovec, družina Matt Nemeč, družina Joseph Maleckar, družina Frank Cigoy, družina Steve Trebec Sr., Mr. in Mrs. Frank Smole, družina Ludwig Kovacic, Mr. John Levak, družina John Jacob družina Mrs. Dolgan, družina John Zadnik, družina Svetek (Lapuh), družina John Drenik, Bliss Road Coal Co., Employees of G. E. Nela Park, Modern Knigh Lodge No. 57 SDZ in Ženska Zveza št. 14.

Dalje srčna hvala vsem onim, ki so dali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duše pokojnice. Zahvalo naj sprejmejo: Mr. in Mrs. Frank Močnikar, Mr. in Mrs. John Fabec, Sr., Mr. in Mrs. F. Stefancic, Jr., Mr. in Mrs. Leo Troha in družina, Mr. in Mrs. Andrew Zdešar, Mr. in Mrs. Jacob Yanchar in družina, Mrs. Josephine Strnad, Mr. in Mrs. Frank Strnad, Jr., Mr. in Mrs. Frank Stefancic, Sr., Mr. in Mrs. Anton Slapko, Mr. in Mrs. John Gerl, Mr. in Mrs. John Papesh, Mr. in Mrs. L. Nemeč, Mr. in Mrs. Ladie Stupica, Mr. Anton Zerk, Mr. in Mrs. Anton Hrvatin, Mrs. Noda, Mr. in Mrs. Pat Fiorelli, Mr. in Mrs. Frank Vichich, Mr. in Mrs. Louis Supan, Mr. in Mrs. A. Milavec, Nauman Ave., Mrs. Dolgan, Mr. in Mrs. Trnik, Mr. in Mrs. Anthony Skur, Mr. in Mrs. A. Jagodnik, Mr. in Mrs. Anton Planinsek, Mr. John Osaben, Jr., Mr. in Mrs. Robert Kunstelj, Mr. in Mrs. John Osaben, Sr., Mr. in Mrs. Jacob Pienk, Mr. in Mrs. Louis Jersa, Mrs. F. Jackson, Mr. in Mrs. Gustincic, Mrs. Justine Fabec, Mr. in Mrs. Joseph Stupica, Mr. in Mrs. Steve Cernigoj, Mr. in Mrs. Frank Rupert, Miss Jennie Močnikar, Mr. in Mrs. Frank Zefran, Mr. Anton Leopold, Madison, O. Mr. in Mrs. James Macerol, Mr. in Mrs. Joseph Mrenik, Mr. in Mrs. Geo. Knutle, Mr. in Mrs. A. Cvetko, Mr. Anthony Vrh, Mr. in Mrs. Anthony Bell, Mr. in Mrs. Joseph Tomsic, Mr. in Mrs. Mike Podboy, Mr. in Mrs. Leo Bostjancic, Mr. in Mrs. Louis Weiss, Mr. in Mrs. John Mrenik družina Francie iz E. 61st St., Mr. in Mrs. J. Banke, Mr. in Mrs. John Barbish, Mr. in Mrs. Frank Kappi, Mr. Al. Kollar in G. E. Employees.

Dalje hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno za poslugi za spremetne pri pogrebu: Mr. L. Starman, Mr. Phil Močnikar, Mr. J. Yanchar, Mr. C. Blatnik, Mr. Matt Nemeč, Mr. T. Mersek, Mr. F. Lapuh, Mr. Fr. Fabec, Mr. L. Petrich, Mr. Joe Vrh, Mr. Albert Koller, Mr. John Levak, Dr. Skur, Mr. Joe Jancar, Mr. Joe Kusar, Mr. John Gradinec, Mr. Stan Stefancic, Mr. Steve Trebec, Mr. John Zadnik, Mr. Fr. Derdich, Mr. J. Globokar, Mr. J. Primožic, Mr. Max Leonard, Mr. Lou Zdesar, Mr. C. Jevce, Mr. M. Sefdrat, Mr. Fr. Gerson, Mr. Clarence Rupp, Mr. Louis Fortuna, Mr. Pat Fiorelli, Mr. Ant. Hrovatin, Mr. John Gerl, Mr. Anton Novak, Mr. Anton Grdina, Mr. Anton Mersnik, Mr. E. Lužar, Mr. Albert Koller.

Hvala vsem, ki so jo prišli kropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru ter onim, ki so jo spremlili na njeni zadnji zemeljski poti.

Zahvalo naj sprejme Joseph Zele pogrebni zavod za vzorno urejen pogreb in vsestransko prvotno poslugi. Zahvalo izrekamo Rev. Father Bombachu za opravljene cerkvene obrede in ganljiv govor.

Srčna hvala pevskeemu zboru Slovan za krasne ganljive zapete žalostinke. Globoko zahvalo naj sprejmejo dekleta sočlanice od S. Z. Zveze, št. 14, ki so nosile krsto. Hvala oč. sestram od fare sv. Kristine za izrečeno sožalje.

Ako se je pomotoma izpustilo ime katerega, ki je prispeval na ta ali oni način, naj nam blagovoli oprostiti in se mu iskreno zahvalimo.

Ti, draga ljubljena hčerka in sestra, počivaj v miru in lahki naj ti bo rodna zemlja. Odšla si k Bogu, da sprejmeš plačilo za vse, kar si storila dobrega v življenju. Mi se te bomo spominjali v molitvi dokler se ne snidemo enkrat na kraju večnega mira in blaženstva.

Spavaj mirno. — Snivaj sladko.

Zalujoči ostali:

ANDREW in MARY, oče in mati,

ANDREW, MAX, WILLIAM, MICHAEL, bratje,

JULIA poročena Novak, sestra

ANTON NOVAČ, svak,

MARY GERL svakinja,

MARIE in BERTHA, nečakinje

Cleveland Ohio, 7. februarja 1939.

USEBNE, NOŠNE IN BOLEZNI V ORLU USPEŠNO ZDRAVI
DR. WARGA, D. M.
15603 Waterloo Road
Kmetovo poslopje.
KEmore 0067

VLOGE v tej posojilnici
so zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebnostne in družbene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

OBLAK FURNITURE
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvu in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978